

Terén Velký Javorník

Karel Růžička, Kamil Kabát

V západní části Beskyd, nad malebným městečkem Frenštát pod Radhoštěm se vypíná jeden z nejkrásnějších beskydských kopců - Velký Javorník. Jeho vrchol se nachází v nadmořské výšce 918 m a od roku 2013 jej zdobí krásná rozhledna. Na Velkém Javorníku je od roku 1935 i turistická chata pod správou Pohorské jednoty Radhošť.

Historie

Historie závěsného létání a později i paraglidingu v Beskydech je úzce spjata s Velkým Javorníkem. Tento severně orientovaný kopec patřil spolu s Velkou Stolovou, Ondřejníkem-Skalka a Javorovým vrchem k tomu nejlepšímu, co Beskydy mohly dynamicky se rozvíjejícímu paraglidingu nabídnout. Dlouhá léta si piloti v Beskydech mohli při severní situaci vybírat z těchto tří kopců. Posledních deset let však zamíchalo kartami a nutno říct, že ne vždy v prospěch nás, letců. Díky permanentní nekázní některých pilotů jsme v roce 2015 přišli definitivně o možnost

startovat na Velké Stolové. Rychle rostoucí smrky, které se vytáhly do pro nás nebezpečné výšky, nás pro změnu na čas zbavily možnosti startovat i na Velkém Javorníku. Posledních deset let byl díky vzrostlým stromům start na Javorníku opravdovou loterií. Před pár lety Tondovi Kašubovi, rogalistovi z Kopřivnického klubu, došla trpělivost a pustil se s úředním šimlem do nerovného boje, který vyhrál. V roce 2017 jeho aktivitu převzali členové výboru Beskydského leteckého klubu (BLK), který se stal správcem plochy a navázali jednáním o pronájmu prostoru startu a prostoru pod startovištěm a v roce 2018 tak mohlo dojít k první fázi mýcení lesa pod startem. Díky tomuto kroku se Velký Javorník stal opět plnohodnotným startovištěm i pro méně zkušené piloty.

Jak se dostanete na start?

Pokud vám nevedí asi hodinová procházka, máte na výběr ze dvou cest. První začíná na parkovišti ve Veřovicích

Chata na Velkém Javorníku v pozadí rozhledna

u hřiště, kudy po žluté značce dojdete až na rozcestí u „Padolí“ odtud po modré až na vrchol. Druhá cesta startuje v Trojanovicích na konečné zastávce autobusu „u Hutyrů“, odtud po asfaltové cestě až k traťovému podvrcholom. Tam se napojíte na zelenou značku, která vás dovede po chvíli až na vrchol. Na vrchol se dá dojít i přímo z centra Frenštátu pod Radhoštěm po zelené značce, ale tato varianta je opravdu zdlouhavá.

Pokud neradi šlapete, můžete se nechat vyvést na kopec někým, kdo povolení k výjezdu má. Vzhledem k tomu, že povolenky jsou hodně ožehavé téma, dostali přednostně možnost vyřídít si tuto majitelé velkých aut. Proto pro bližší informace klikněte na www.blk-pg.cz/vyvozy/.

V žádném případě nevyjíždějte vlastním vozidlem, bez povolenky na kopec!!!

Dodržujte prosím provozní řád. Nerespektování může vést k zákazu startu ze strany Pohorské jednoty, která je výhradním majitelem louky, na níž se startoviště nachází. K tomuto už opravdu jednou došlo

a Pohorská jednota zareagovala výstavbou „protiparaglidinové“ bariéry, viz obrázek. Zařídít její odstranění stálo hodně úsilí a času. Proto prosíme, respektujte pravidla a chovejte se ohleduplně jak k okolní přírodě, tak k ostatním.

Jak startovat a na co si dávat pozor?

Velký Javorník se nachází pod TMA II Ostrava. Proto je létání omezeno výškou 1200 m AMSL. Vedení Beskydského leteckého klubu dalo podnět k jednání zpřístupnění prostoru nad startovištěm Velký Javorník. LAA ČR přednesla tento požadavek na KSASM, což je konzultační skupina ASM (Airspace Management), kde se projednávají návrhy změn rozdělení vzdušného prostoru ČR, a již je LAA ČR

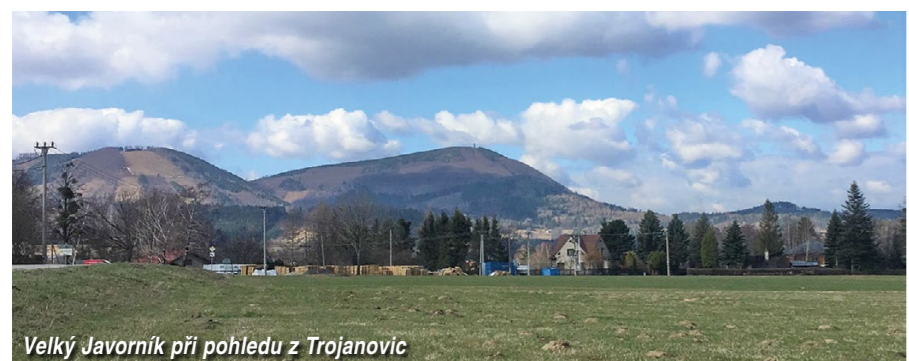
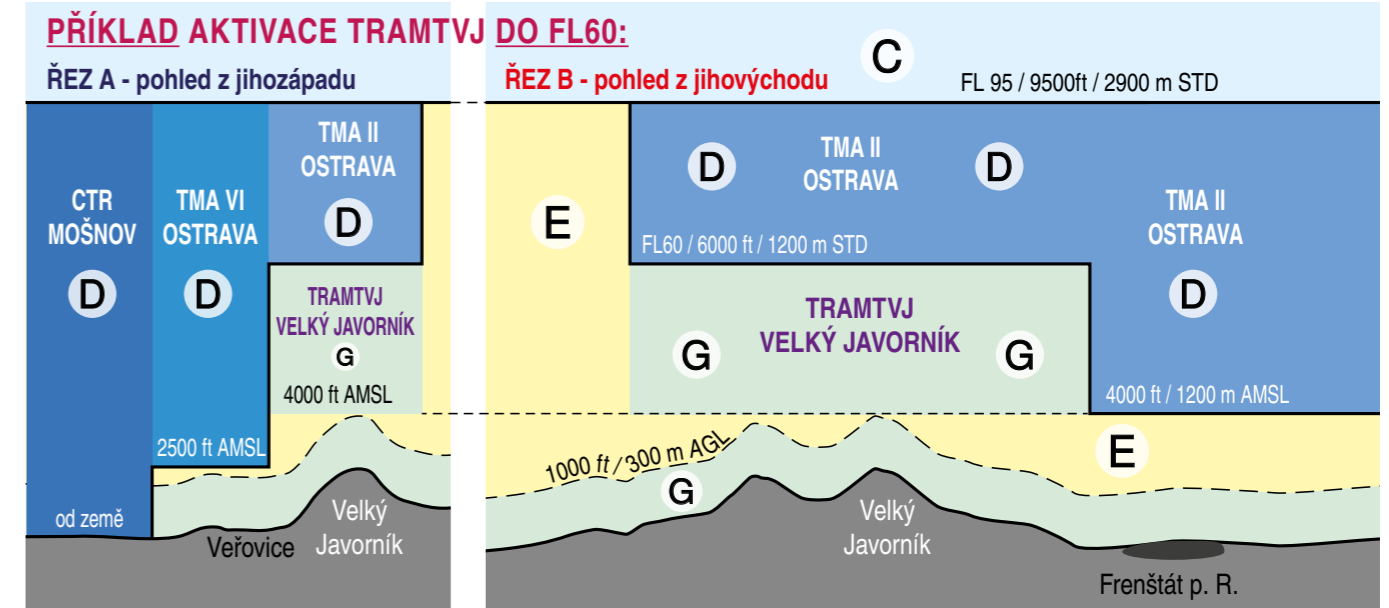
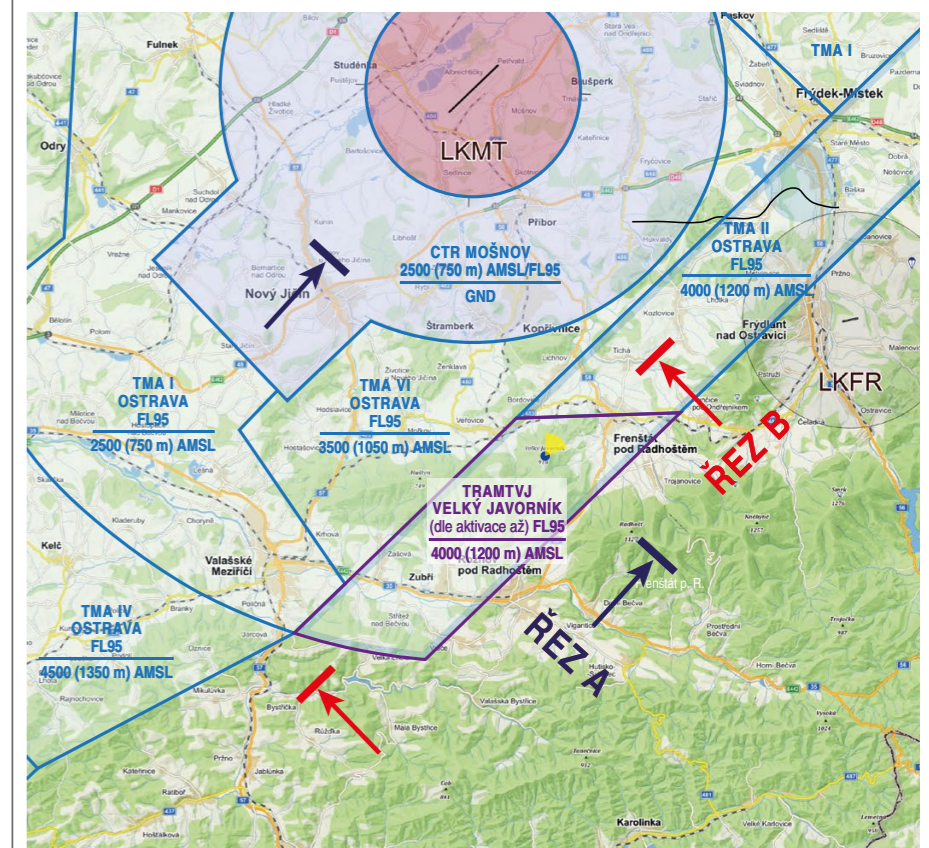

Dřívější „protiparaglidinová“ bariéra

stálým členem. Aktuálně je vydáno OOP (opatření obecné povahy) o vzniku nového prostoru charakteru TRA GA s názvem „TRAMTVJ Velký Javorník“ uvnitř prostoru TMA II OSTRAVA (zprístupňující prostor pilotům PK a ZK k nastoupaní dostatečné výšky nad startovištěm Velký Javorník bez radiového spojení na letecké frekvenci). Dalším nutným dokumentem je koordinační dohoda mezi BLK a RLP popisující postup vyhlášení a provozu tohoto prostoru. Tento dokument je aktuálně připravován k podpisu a celý proces vyvrcholil 16. 7. 2020, od kdy bude možné TRAMTVJ použít v souladu s publikovanými pravidly.

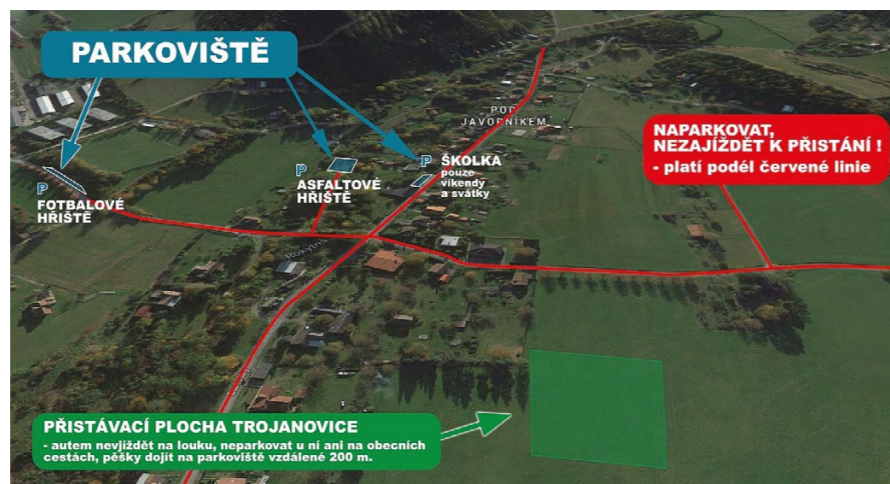
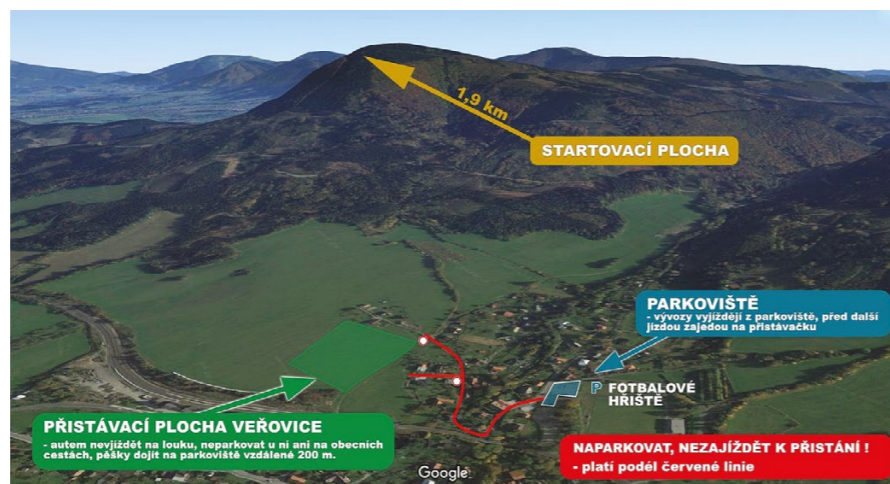
Startoviště Velký Javorník

Velký Javorník při pohledu z Trojanovic

Na tento den se všichni velmi těšíme a stane se historickým mezníkem v užívání kopce. Pro všechny piloty startující na tomto kopci je uvedené OOP a Koordinační dohoda zavazující. **Je nutné se důkladně seznámit s pravidly pro využití TRAMTVJ!** Za dodržování pravidel popsaných v OOP a koordinační dohodě je zodpovědný každý pilot. Nutně před každým startem je pilot povinen se seznámit a dodržovat aktuálním vertikální vymezení TRAMTVJ a hranice sousedních prostorů TMA Ostrava. Informace o aktivaci prostoru TRAMTVJ musí být oficiální a získá ji od BLK, který zajistí jejich zveřejnění nejen na svých stránkách, ale i přímo na startovišti. Provozní řád startoviště popisující přesná pravidla bude zveřejněn v Bulletinu časopisu Pilot č. 6. Vlastní startoviště je orientováno na S – SV (360° až 070°) a vzhledem k odstranění lesního porostu je start možný i za bezvětří. Při silnějším východním větru může les vpravo od startu dělat v místě průseku nebezpečný rotor, proto se létání při silnější východní situaci nedoporučuje. Samotný start leží v nadmořské výšce 905 m n. m. Vzhledem k tomu, že prostor pro start je poměrně malý, doporučujeme provést přípravu k letu na místech k tomu určených - viz fotografie.

Přistání a parking

Oficiální přistávací plochy pod Velkým Javorníkem jsou dvě. První se nachází na západ od startu v obci **Veřovice**. Přistání na ní je bezpečné i při silnějším větru. V dosahu této louky je jak nádraží, tak i parkoviště u hřiště. Přistávací plocha je velká a v běžných podmínkách přistání na ní zvládne i méně zkušený pilot či pilotka.

Vývozní auta s komerčním provozem vyjíždějí z parkoviště u fotbalového hřiště ve Veřovicích.

Druhá přistávací plocha se nachází na východ od startu v obci **Trojanovice**. Prostorná louka je relativní novinkou mezi přistávkami pod Javorníkem. Vznikla díky úsilí BLK, který jí uvedl do provozu teprve vloni. Přistání na této ploše je rovněž bezpečné i při silnějším větru a zvládne ho i méně zkušený pilot.

Vzhledem k tomu, že se terén nachází v katastru obce Trojanovice, je třeba dodržovat striktně pravidla pro parkování. Parkování je vymyšleno ve dvou režimech:

Režim v pracovní dny

V týdnu je možné parkovat na asfaltovém hřišti za mateřskou školkou nacházející se v blízkosti přistávací plochy.

Režim o víkendu

O víkendu je možné navíc využít i parkoviště u mateřské školky.

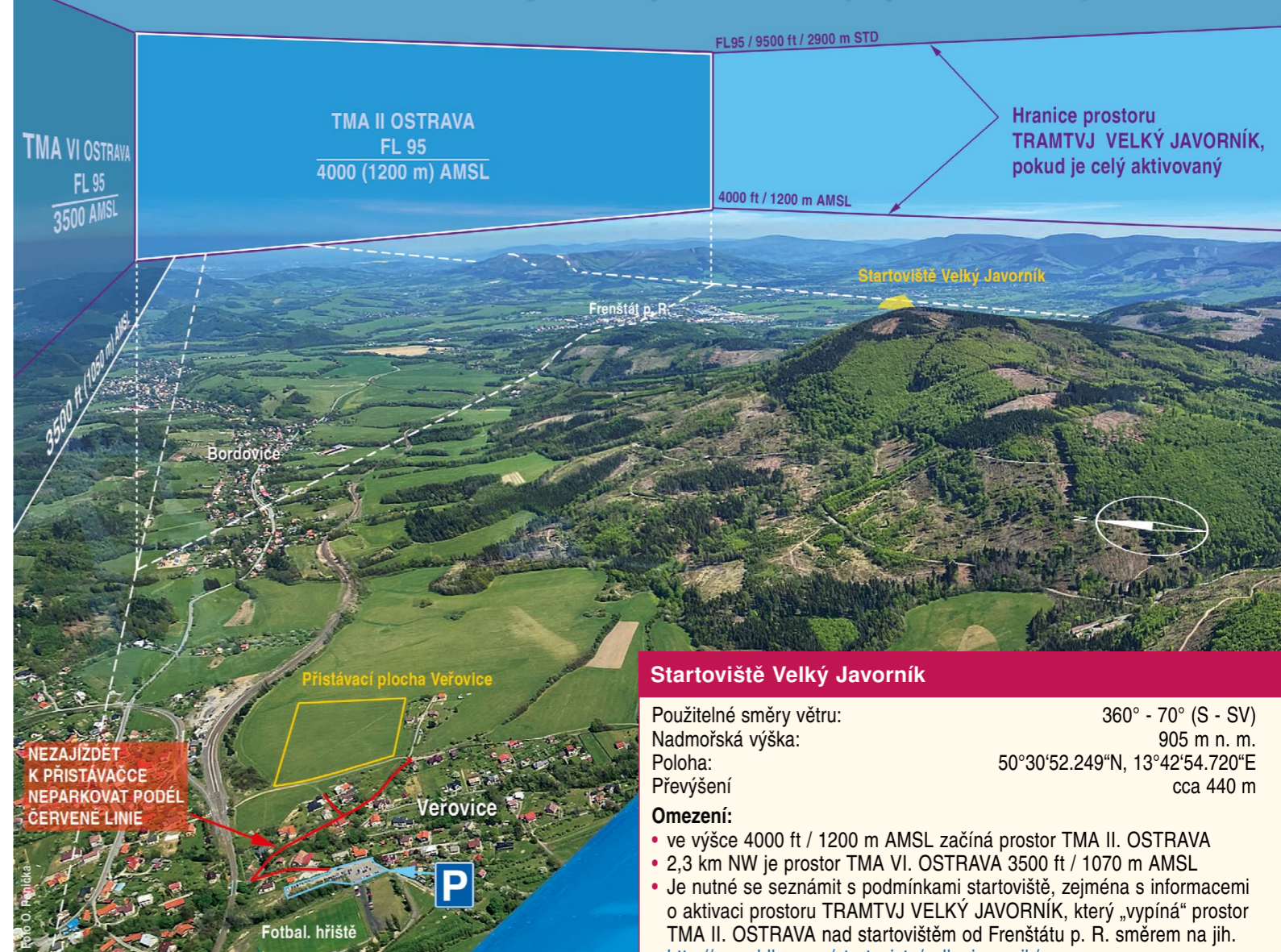
V žádném případě neparkujte v pracovním týdnu u školky a neparkujte nikde na obecní cestě!!!

Startovací plochu na Velkém Javorníku má ve správě Beskydský letecký klub, proto pro létání na tomto terénu je nutné

mít zaplacený poplatek. K platební bráně se dostanete na www.blk-pg.cz/poplatky. Zaplacením poplatku přispíváte na nájem startovací plochy, za což vám děkujeme.

Mnoho krásných letových zážitků na Velkém Javorníku vám všem přeje Beskydský letecký klub. ■

OKOLÍ VELKÉHO JAVORNÍKU (pohled místa vyznačeného dole na mapě, výškové uvnitř TRAMTVJ)

Startoviště Velký Javorník

Použitelné směry větru: 360° - 70° (S - SV)
 Nadmořská výška: 905 m n. m.
 Poloha: 50°30'52.249"N, 13°42'54.720"E
 Převýšení: cca 440 m

Omezení:

- ve výšce 4000 ft / 1200 m AMSL začíná prostor TMA II. OSTRAVA
- 2,3 km NW je prostor TMA VI. OSTRAVA 3500 ft / 1070 m AMSL
- Je nutné se seznámit s podmínkami startoviště, zejména s informacemi o aktivaci prostoru TRAMTVJ VELKÝ JAVORNÍK, který „vypíná“ prostor TMA II. OSTRAVA nad startovištěm od Frenštátu p. R. směrem na jih. <http://www.blk-pg.cz/startoviste/velky-javornik/>
- Horní hranice aktivovaného prostoru TRAMTVJ je stanovena při aktivaci prostoru!
- Prostor TMA VI. OSTRAVA zůstává vždy aktivní!

